

dine konstatuje u godišnjim izveštajima, znatno se popravilo u toku 1924/25. školske godine i na putu je da za kraći niz godina dođe do potpunog oporavljenja. Tome su poboljšanju doprinele razne okolnosti, među kojima su:

a) više razbudena staleška svest pretplatnika o značaju i potrebi ovih listova i

b) primena efikasnijih mera, koje su Izvršni Odbor i administracija listova preduzimale u toku ove godine.

b) Češće opomene dužnika i češće molbe poverenicima za što življu akciju u prikupljanju pretplate, a naročito od reda obustavljanje slanja listova svima onima, koji su ma šta dugovali od 1924. god. na unazad — sve je to učinilo da se oseti znatan napredak u naplati, kako dužne, tako i tekuće pretplate na oba ova lista.

Ovu konstataciju najbolje će cifre predstaviti.

Dok je za gore označeno vreme u 1923./24. god. bilo ukupno primanje:

a) za »Nar. Prosvetu« Din 276.087.—
b) za »Učitelj« „ 122.509.—
dotle je u 1924./25. god. to primanje bilo:
a) kod »Nar. Prosvete« Din 298.011.—
b) kod »Učitelja« „ 159.819.—

prema čemu se utvrđuje poboljšanje

a) kod »Nar. Prosvete« za Din 21.964.—
b) kod »Učitelja« za „ 37.310.—

Ovo brisanje nemarnih pretplatnika »od reda« (en masse) imalo je blagotvornog dejstva kako na priliv pretplate, tako i na prečišćavanje adresara iz koga su nemilosrdno izbacivani svi oni, koji su listove primali i čitali, a »zaboravljali« da pretplatu pošalju. Ako je ova strožija mera pogodila i nekoga od pravih prijatelja Udruženja, mi ga na ovom mestu molimo za izvinjenje, konstatujući da je veliki broj takvih ubrzo izmirio svu dužnu pa

položio i tekuću pretplatu, te mu je slanje listova odmah i obnovljeno.

Ovih ćemo se mera držati i u idućoj šk. godini i nadamo se, da ćemo, uz pomoć vrednih poverenika (školskih nadzornika i Uprava Sreskih Društava) postići još boljih rezultata, među kojima nam je najglavniji: da se utvrdi tačan broj pretplatnika i jednog i drugog lista, koji će ih primati, a što je glavno i uredno plaćati.

Molimo naše Poverenike i pojedine pretplatnike, da nam pri slanju pretplate tačno i čitko označe na kuponu uputnice svoje ime i prezime, mesto i pokrajinu, kao i zašto (t. j. za koji list) šalju pretplatu, jer se bez toga ne može poslati suma, razvesti po knjigama i stvara se zbrka u knjigama zbog tih nedovoljnih podataka.

Korisno je za svakoga, da nam se pre šiljanja pretplate obrati dopisnom kartom da mu pošljemo naš ček. Niime se može poslati koja se hoće suma ili više suma. Samo se u tom slučaju na poledini kupona čeka zalepi poštanska marka od 0.50 Din i napiše objašnjenje na ime čega se šalje dotična suma. Čekom se svaka suma otpravlja bezplatno, što je za svakog pošiljaoca a i za nas korisnije i bolje.

Članstvo UJU.

Naziv povereništva	Društva			Članova		
	1924/5	1923/4	Razlika	1924/5	1923/4	Razlika
Pover. Beograd	128	112	+16	6236	5156	1080
„ Zagreb	55	43	+12	2988	1960	1028
„ Ljubljana	32	32		2683	2486	+197
„ Sarajevo	26	31	-5	751	737	+14
„ Split	12	14	-2	745	763	-15
Ukupno:	253	232	+21	13404	11104	2301

Zopet premešćanje prosvetnoga uradništva iz političnih vzrokov.

Premešćenje oblastnoga šolskega nadzornika g. H. Schella v Konjice. — Imenovanje prof. g. Iv. Vrščaja oblastnim šolskim nadzornikom v mariborski oblasti.

Kakor poročajo listi, so se že pričele nove premeščitve prosvetnoga uradništva povzročene od onih strani in onih političkih strank, ki so še pred nedavnim časom vpile, da morajo pojenjati v prosvetnem resoru in sploh persekucije nad uradništvom iz političkih vzrokov.

Prvi strel je počil na mariborsko oblast in na mesto in osebo, na katero se je najmanj pričakovalo, najmanj pa v krogih osnovnošolskega učiteljstva.

Predstoječa izmenjava ni le udarec v obraz strogi objektivni in stvarno potrebni prosvetni politiki, temveč je to udarec v obraz tudi vsemu učiteljstvu, ker se je to izvršilo tik po avdienci zastopnikov slovenskega učiteljstva pri g. ministru prosvete in ker se je to zgodilo tik po peti skupščini UJU v Subotici, kjer je učiteljstvo enodušno manifestiralo za nadzorstvo nad osnovnim šolstvom s strani strokovnjakov iz vrst osnovnošolskega učiteljstva.

Vemo dobro, da ta izmena ni delo in ne iniciativa g. ministra samega, temveč da je to plod grdih intrig, ki so gazile načela iz vzroka osebno egoistiške gonje.

Oblastni šolski nadzornik g. Henrik Schell je imenovan v Konjice; za oblastnoga šolskega nadzornika v mariborski oblasti je imenovan profesor g. Ivan Vrščaj in na njegovo mesto g. Kuntih Taka je izprememba!

Odstavljen je osnovnošk. učitelj in nastavljen profesor, bivši meščanskošolski učitelj.

Prepričani smo, da bo ta izprememba napravila skrajno slab utis med učiteljstvom in to iz treh stvarnih razlogov.

Učiteljstvo je nameč smatralo g. Schella kot uradnika vzetega iz lastnih vrst, ki ni bil strankar v svojem uradu, ki je bil korekten in se je izkazal že kot sreski šolski nadzornik kot strokovnjak. Na mesto oblastnoga šolskega nadzornika g. Schell ni prišel po katerikoli politički stranki, temveč po pri-

zadevanju UJU, ker je to želelo učiteljstvo. Z nenadno odstranitvijo g. Schella se je pogazila želja in zadovoljstvo učiteljstva, zrušil se je pa tudi princip vsega osnovnošolskega učiteljstva v državi, da bodi nadzornik nad osnovnim šolstvom vzet iz vrst osnovnošolskega učiteljstva, da ne bodi tiran nad učiteljstvom, da ne bodi birokratski lahač in pedant paragrafov, da bodi mož stalnosti in mirne velikopoteznosti v uradu in ne mož prevratnih nazorov od danes do jutri konfuzeznega uradovanja, ki zna uvesti v naše prosvetne razmere še večje zmede, kakor jih imamo že itak, radi še ne urejene enotne prosvetne uprave za celo državo.

Motiv izpremembe je strankarsko politički. Zopet so posegle političke stranke v prosvetne zadeve in jih reševale iz strankarskih in ne strokovno stvarnih vidikov. In menimo, da zadenemo tudi v tem pogledu prav, ako citiramo besede dr. Korošca, ki jih je govoril kot takratni prosvetni minister deputaciji glavnega odbora UJU, ko se je potožila za to, da se zaščiti položaje učiteljstva in prosvetnoga uradništva pred partizanskimi vplivi: »On je nalezio, da bi partijska intervencija bila svodena na minimum kad je sami učitelji ne bi tražili.« (Glej »Izveštaj« glavnega odbora UJU šte. 9., o intervenciji pri ministru prosvete dr. Korošču v zadevi preganjanja učiteljstva v Sloveniji.) Zdi se nam, da so vsi oni, ki so tako visoko dvigali zastave protipartizanske politike v našem stanu in pri prosveti, jo pogazili s svojim prvim korakom v praksi, poleg tega so pa pogazili tudi temeljna načela, za katera je manifestiralo zastopstvo vsega učiteljstva v državi v Subotici; učiteljstvu v mariborski oblasti so pa vzeli oblastnoga šolskega nadzornika iz lastnih vrst ter so odprli perspektivo, da se bode tudi nadalje vršilo premešćanje in namešćanje učiteljstva po političko strankarskih in ne stvarnih zahtevah.

Gotovo je, da so že to dovolini razlogi, da učiteljstvo mariborske oblasti tudi z osebno izpremembo ne bo zadovoljno.

Eno je gotovo: Ta korak nam je zopet nov dokaz, da moramo našo organizacijo očuvati na strogo nepartizanski podlagi in ji s potenciranjem kulturne

Učiteljski pravnik.

—§ Poučilo za opremo prošenj: A. za odmero pokojnine; B. za nakazilo akontacije.

A.

V zmislu obvestila ministristva prosvete (»Osn. Nastava« I, br. 2, str. 21.) mora upokojenec zaprositi ministristvo za odmero pokojnine.

V prošnji, ki jo je predložiti v dveh enakih se glasečih izvodih, je navesti:

a) ime, priimek, značaj, službeni kraj;

b) ukaz oziroma odlok s katerim je bil upokojen;

c) kraj, kjer bo bival kot upokojenec in

d) da želi prejemati pokojnino pri blagajni delegacije ministristva financ v Ljubljani (če bo bival v Sloveniji).

Prošnji je priložiti:

1. Rešenje o razvrstitvi po novem uradniškem zakonu (izvirnik in 2 over. prepisa).

2. I uverenje o službeni dobi in službovanju na predpisani tiskovini podprto s službenimi dokumenti v izvorniku. (Izvirniki dokumentov ostanejo do končne ureditve pokojnine v tuk arhivu).

3. 2 overovljena prepisa dekreta o upokojitvi.

Podmladek Rdečega Križa.

ORGANIZACIJA PODMLADKA RDEČEGA KRIŽA V ŠOLSKEM L. 1925./26.

Po odredbi glavnega odbora Podmladka društva Rdečega križa v Beogradu z dne 2. avgusta 1925. št. 5334, se ima v šolskem letu 1925./26. nadaljevati delovanje Podmladka v tisti smeri kakor v lanskem šolskem letu.

Glavni odbor v Beogradu bo s septembersko številko »Glasnika« poslal vsem organizacijam in šolam razredne članske karte, da jih izpolnijo in pošljejo glavnemu in tukajšnjemu oblastnemu odboru.

Ko prejme glavni odbor te razredne članske karte, bo sam iz Beograda poslal šolam dijaške članske karte, borbo za dobro zdravje, značke i dr. Knjig o prejemanju in izdavanju glavni odbor v šolskem letu 1925./26. ne bo pošiljal in ne natisnil, nego naj učenci na podstavi ianskih knjig sami uredijo svojo blagajniško knjigo.

Polletne izveščaje naj pošljejo šole koncem januarja in koncem junija, a ob-

smeri in prosvetnega pravca in vpliva pridobiti toliko moči, da nas bo lahko očuvala tudi takih pojavov!

Nadalje je priložiti 2 na označenem mestu podpisani goliciji uverenja ministristva prosvete, ki jih prejme upokojenec s poučilom.

Prošnja in priloge so po čl. 120. urad. zak. kolka proste.

B.

Obenem more upokojenec tako j po prejemu obvestila o upokojitvi predložiti velikemu županu ljubljanske oblasti posebno nekolokovano prošnjo za nakazilo akontacije v zmislu čl. 131. zakona o glav. drž. računovodstvu naslovljeno na ministristvo prosvete (osnovna nastava).

V tej prošnji je navesti:

1. Ime in priimek, značaj in službeni kraj.

2. Kdaj in s katerim odlokom je bil upokojen (datum in broj odloka ministristva).

3. Kdaj je bil razrešen učiteljske službe (datum odloka velikega župana ljubljanske oblasti).

4. Do kdaj je prejemal aktivitetne prejemke.

5. Od kdaj mu pripada pokojnina.

6. Koliko let je bil v učiteljski službi.

7. Pri kateri blagajni želi prejemati akontacijo.

8. Kolika je bila poslednja plača: a) osnovna, položajna in stanarina in b) kolika: 1. osebna in 2. rodbinska draginska doklada.

razce za te izveščaje bo poslal glavni odbor v teh mesecih neposredne šolam.

Polovico članarine, ki se pošilja glavnemu odboru, naj pošljejo šole v bodoče kakor dosedaj koncem meseca januarja in koncem šolskega leta direktno glavnemu odboru v Beograd.

Oblastni odbor pozivlja vse svoje organizirane šole, da se potrudijo, da v šolskem letu 1925./26. čim intenzivneje izvajajo program Podmladka, da izvršujejo ligijska pravila, da prireajo izlete, koncerte in zabave s poučno vsebino, da izvršujejo dobra dela s sredstvi ki so jih sami zaslužili, da si dopisujejo in izmenjavajo darila s tovariši v naši državi in zunaj države itd. Posebno pažnjo je treba posvetiti temu, da se dostojno proslavi dan Podmladka Rdečega križa, ki je določen za 1. decembra za vso kraljevino. Glavni odbor v Beogradu bo s posebnim razpisom pozval šole, da ta dan proslave čimbolje.

Organizirane šole naj od začetka šolskega leta štedijo denar in zbirajo sredstva za svojo ferijalno kolonijo, tako da vsaka šola v večjem kraju priredi svojo ferijalno kolonijo.

ZNIŽANJE CEN KNJIGAM

Učiteljska tiskarna je znižala cene sledečim knjigam:

Stalež šolstva v Sloveniji, 1923 (obsega vse osnovne, meščanske, obrtne, trgovske in srednje šole, učiteljišča in univerzo): prej 42 Din, sedaj stane 10 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljišča v Sloveniji, I. zvezek (od prevrata do l. 1920): prej 10 Din, sedaj stane 5 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljišča v Sloveniji, II. zvezek (za l. 1921): prej 14 Din, sedaj stane 7 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljišča v Sloveniji, III. zvezek (za l. 1922): prej 15 Din, sedaj stane 8 Din.

Fink: Zbirka naredb in odredb za osnovne in meščanske šole ter učiteljišča v Sloveniji, IV. zvezek (za l. 1923—24): prej 28 Din, sedaj stane 14 Din.

Te knjige so nujno potrebne vsakemu šolskemu upravitelju in vsakemu učitelju, da se ve ravnati po naj-novejših odredbah in določilih.

Naročajte vse knjige pri UČITELJSKI TISKARNI V LJUBLJANI, Frančiškanska 6.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učiteljstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.